

sunków polsko-niemieckich w aspekcie istnienia dwóch państw niemieckich. Dyskusję nad referatami poprzedził występ artystyczny — zbiorowa deklamacja młodzieży szkolnej Liceum Ogólnokształcącego, przygotowana przez mgra Maksymiliana Kaczmarka.

Sesja historyczna stała się dodatkową okazją do zwiedzenia Muzeum i zapoznania się z nowymi nabytkami, zwłaszcza w dziale militariów i numizmatyki. Specjalna ekspozycja przygotowana została również w związku z tematyką obrad. Z wielkim uznaniem uczestników sesji, zwłaszcza nauczycieli, spotkał się opracowany przez A. Fudaleja album pt. *Piastowie na Śląsku* (wydawca: Towarzystwo Przyjaciół Muzeum, Nowa Sól 1971, ss. 45). Wspomniany album, oparty na bogatym materiale ikonograficznym i zabytkowym, przypomina rolę dynastii Piastów, zwłaszcza jej linii śląskiej, która — mimo rozbicia i odpadania od zjednoczonego przez Łokietka i Kazimierza Wielkiego Królestwa Polskiego — nie zerwała z tradycją polskiego pochodzenia aż do jej wymarcia w 1675 r. Konsultantem naukowym i autorem słowa wstępnego do albumu A. Fudaleja jest prof. dr Zdzisław Kaczmarczyk. Autorowi i wydawcom należą się słowa uznania, sam zaś album godny jest polecenia, zwłaszcza jako pomoc dydaktyczna w szkole.

J. S.

WYSTAWA „POLSKIE ZIEMIE ZACHODNIE” W MONTREALU

Dnia 19 listopada 1971 r. w Montrealu dokonano uroczystego otwarcia wystawy „Polskie Ziemie Zachodnie”, zorganizowanej staraniem członków tamtejszego Klubu Polskich Ziem Zachodnich. Na wystawie zgromadzono liczne i różnorodne książki o tematyce historycznej i współczesnej, monografie miast i regionów, wydawnictwa albumowe i dokumentalne oraz czasopisma. Ekspozycja objęła także fotografie i fotogramy, mapy oraz pamiątki historyczne (m. in. po W. Korfantym). Zebrane materiały w sugestywny sposób ilustrowały dziejowe losy Polski zachodniej, jej zalety i walory turystyczno-krajoznawcze. Jak podawało pismo polonijne „Związkowiec” (z 7 grudnia 1971 r.), „wystawa była dość licznie odwiedzana i cieszyła się dużym zainteresowaniem”.

Wystawie towarzyszyły inne imprezy, jak np. odczyty o tematyce polskich obszarów zachodnich. W dniu jej otwarcia nastąpiła też inauguracja działalności Ośrodka Badawczego Polskich Ziem Zachodnich, utworzonego przy Polskim Instytucie Naukowym w Ameryce (Oddział w Kanadzie).

Inicjator i organizator omówionej wystawy — Klub Polskich Ziem Zachodnich — powstał w Montrealu w 1951 r., skupiając najpierw b. mieszkańców Poznania, a następnie osoby pochodzące z Polski zachodniej lub z obszarami tymi związane więzami rodzinnymi czy wychowaniem. Opierając się na tradycjach i wartościach wypracowanych przez ludność polską b. zaboru pruskiego w okresie jej bezwzględnej germanizacji, celem Klubu było początkowo podtrzymanie przyjacielskich kontaktów wśród jego członków na emigracji. W późniejszych latach Klub, który tymczasem wszedł w skład Związku Ziem Zachodnich w Londynie, przystąpił — wobec intensyfikacji rewizjonistycznej propagandy niemieckiej — do organizowania akcji na rzecz obrony polskości obszarów odzyskanych przez Polskę po II wojnie światowej, a zwłaszcza na rzecz prawnego uznania granicy na Odrze i Nysie Łużyckiej. Członkowie Klubu udzielają więc finansowego wsparcia i kolportują publikację polskie poświęcone tej problematyce, a wychodzące na emigracji (kwartalnik „Po-

land and Germany", londyński miesięcznik „Przegląd Zachodni”), starają się reagować na przejawy wrogiej Polsce propagandy niemieckiej, uprawianej nieraz w radio i prasie kanadyjskiej.

Te rozszerzone cele i zadania wyłoniły konieczność przystąpienia Klubu do Kongresu Polonii Kanadyjskiej, co stało się w 1962 r. Również w tych ramach członkowie KPZZ rozwijają aktywną działalność.

Klub Polskich Ziemi Zachodnich w Montrealu jest w założeniu swoim stowarzyszeniem nielicznym, opartym głównie na zasadach nieformalnych, przyjacielskich i towarzyskich, na miarę swych możliwości służącym Ojczyźnie.

PROF. DR W. DRZEWIENIECKI — LAUREATEM NAGRODY UNIwersYTETU W BUFFALO

W roku 1971 Uniwersytet w Buffalo (*The State University of Buffalo*) obchodził 125-rocznicę swego istnienia. W ramach uroczystości z tym związanych, władze uniwersyteckie ogłosiły listę osób wyróżnionych za prace o szczególnym znaczeniu dla dobra ludzkości (*In Recognition of Distinguished Services which have Contributed to the Benefit of Mankind*). Wyróżnienia tego rodzaju, obejmujące najczęściej około dziesięciu nazwisk, przyznawane są na tej uczelni już tradycyjnie, co dwadzieścia pięć lat. Po raz pierwszy wśród nagrodzonych znalazł się Polak — prof. dr Włodzimierz Drzewieniecki, historyk, kierujący na *State University College at Buffalo* programem badań nad Europą wschodnią. Przyznanie tego zaszczytnego wyróżnienia prof. Drzewienieckiemu jest nie tylko wyrazem uznania amerykańskich środowisk akademickich dla osobistych zasług uczonego; odczytane może być także jako przykład zmiany postawy tych środowisk, zmierzających do przyznania Polonii należnego jej miejsca w społeczeństwie Stanów Zjednoczonych. Świadczy o tym m. in. oficjalne uzasadnienie wyróżnienia. Zostało ono nadane za całokształt działalności na rzecz właściwej oceny zdobyczy kulturalnych narodu polskiego, głównie zaś za zainicjowanie i realizację programu badań nad Europą wschodnią oraz za prace związane z utworzoną z inspiracji prof. Drzewienieckiego Polską Fundacją Kulturalną. Ten szerszy aspekt przyznanego wyróżnienia podkreślił również prof. Drzewieniecki stwierdzając, iż nagrodę przyjął jako reprezentant Polonii i traktuje ją jako wyraz zmieniającego się nastawienia wobec polskiej grupy narodowościowej w USA.

ERRATA

W „Przeglądzie Zachodnim” nr 5-6/1971 na s. 238 (wiersz ósmy od dołu) zamiast „reakcyjne wyroby” winno być „reakcyjne wybory”.